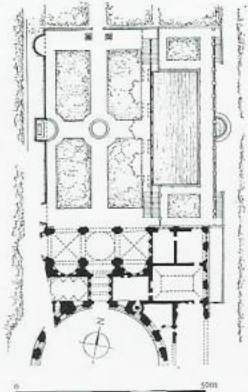

Italské manýristické zahrady

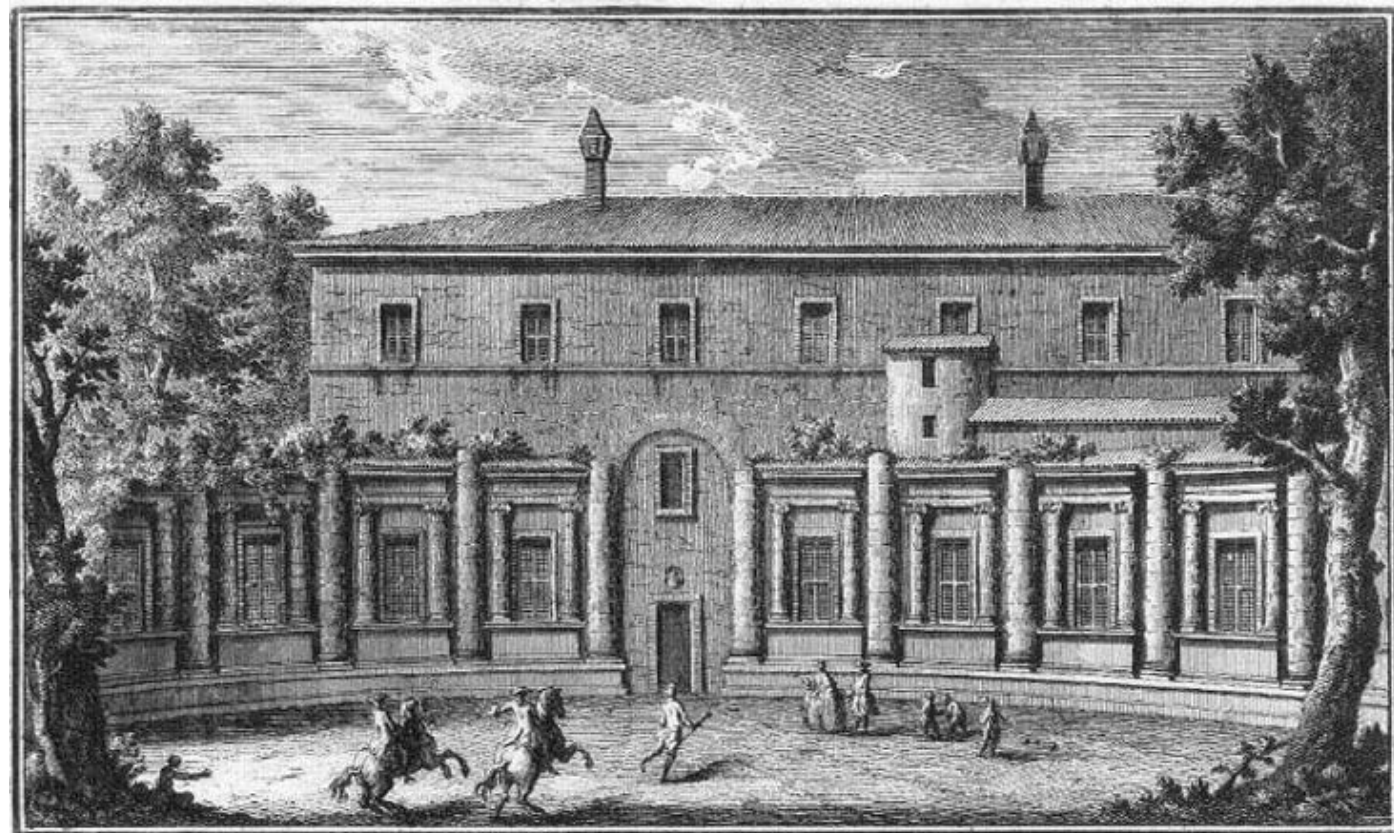

iniziata nel 1516 circa, pianta precedente al restauro

40. (a destra) Raffaello: Roma, villa Madama, iniziata nel 1516 circa, veduta da nord est (precedente alle aggiunte moderne)

Villa Madama, od 1516

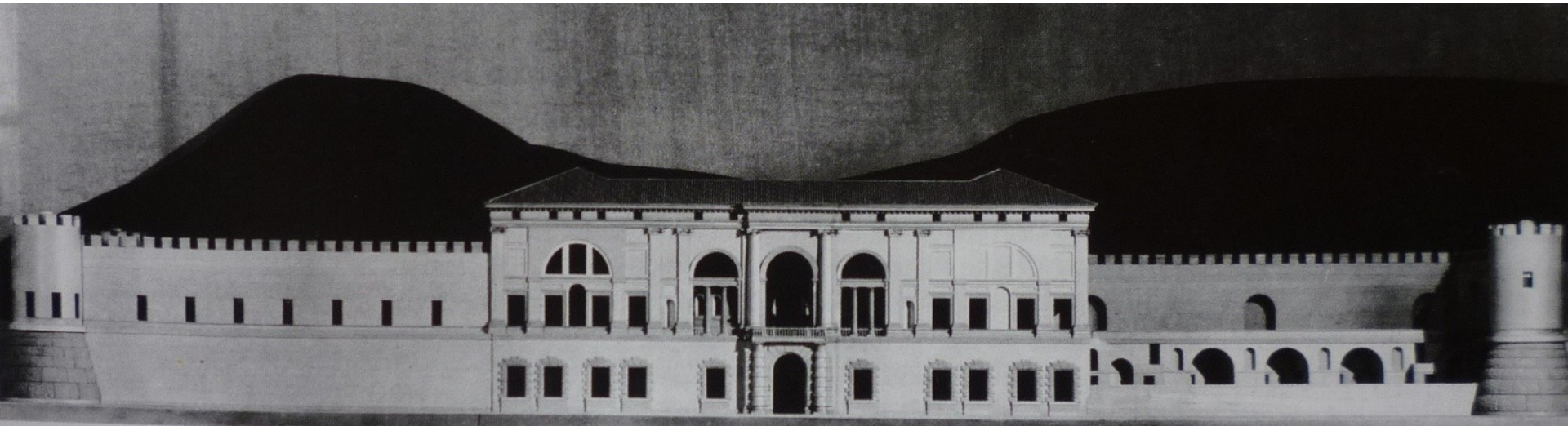
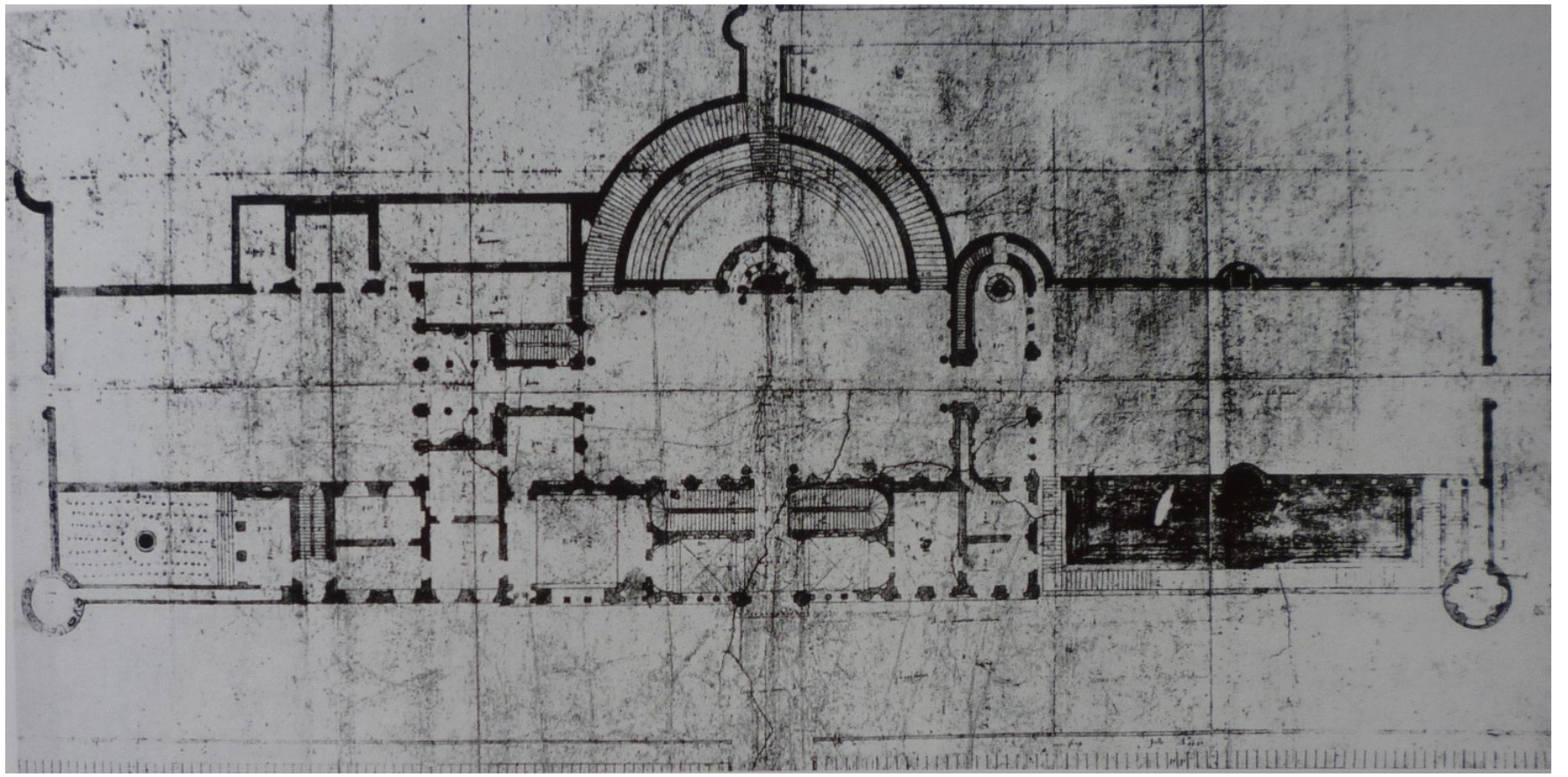

G. P. de' Medici

Villa Madama fuori Porta Angelica: 1. Casina principale, disegno di Raffaello da Urbino, poi condotto da Giulio Romano suo allievo, 2. Cortile circolare rimasto imperfetto, 3. Fianco verso il Monte

1690

- vila – zahrnuje architektury vily i zahradu
- casino – jen zahradní dům (samotný objekt domu)
- castello – venkovské opevněné sídlo
- podere – hospodářská usedlost, farma
- villeggiatura – kultura venkovského života – odlišný a zároveň doplňující urbánní život vládnoucí elity

HYPNEROTOMACHIA POLIPHILI VBI HV
MANA OMNIA NON NISISOMNIIVM
ESSE DOCET ATQVE OBITER
PLVRIMA SCITV SANE
QVAM DIGNA COM
MEMORAT.

* * *

* *

*

CAVTVMEST NE QVSI IN DOMINIO
ILL.S.V.IMPVNE HVNCLI
BRVMQVEAT
IMPRIME
RE.

Melchior Magius. C.A.C.
• Romæ. 1725.

Anonym: *Hypnerotomachia
Poliphili*, Benátky 1499

Rukopis dopsán 1467.

Počáteční písmena 38 kapitol knihy
tvoří akrostich:

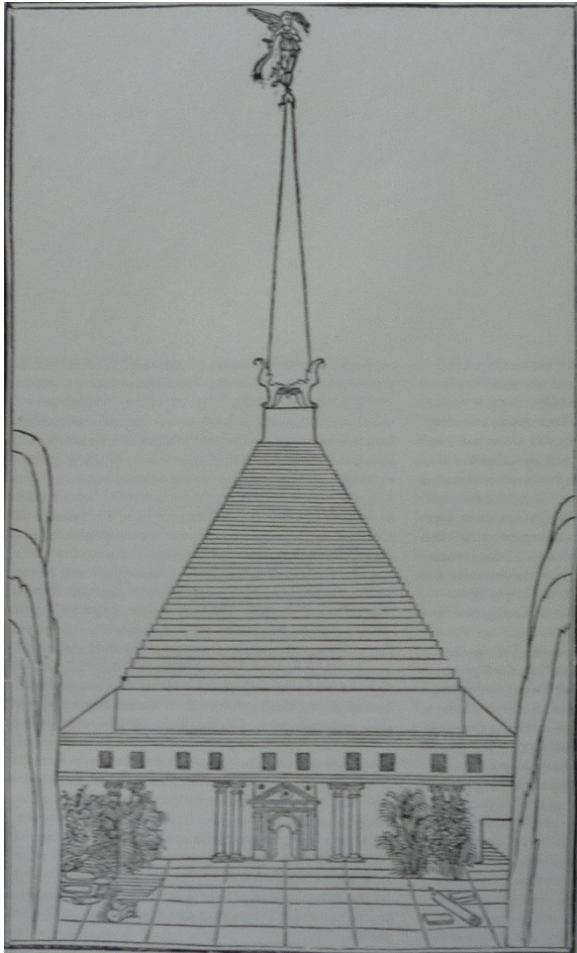
*POLIAM FRATER FRANCISCUS
COLUMNA PERAMAVIT*

Francesco Colonna (1433-1527)
extravagantní dominikán v Trevisu

Francesco Colonna (1453-1517)
člen patricijské římské rodiny
(majitel Palestriny)

Niccolo Lelio Cosmico (kol. 1430-
1500) – padovský humanista
L. B. Alberti

Pyramida jak brána do "říše svobodné vůle" – interiér tvoří labyrint jako aluse na legendární hrob Porsenny

Hranice říší – vstupy- Poliphilus si volí bránu Mater Amoris

Belvederské nádvoří (Cortile del Belvedere), od 1505

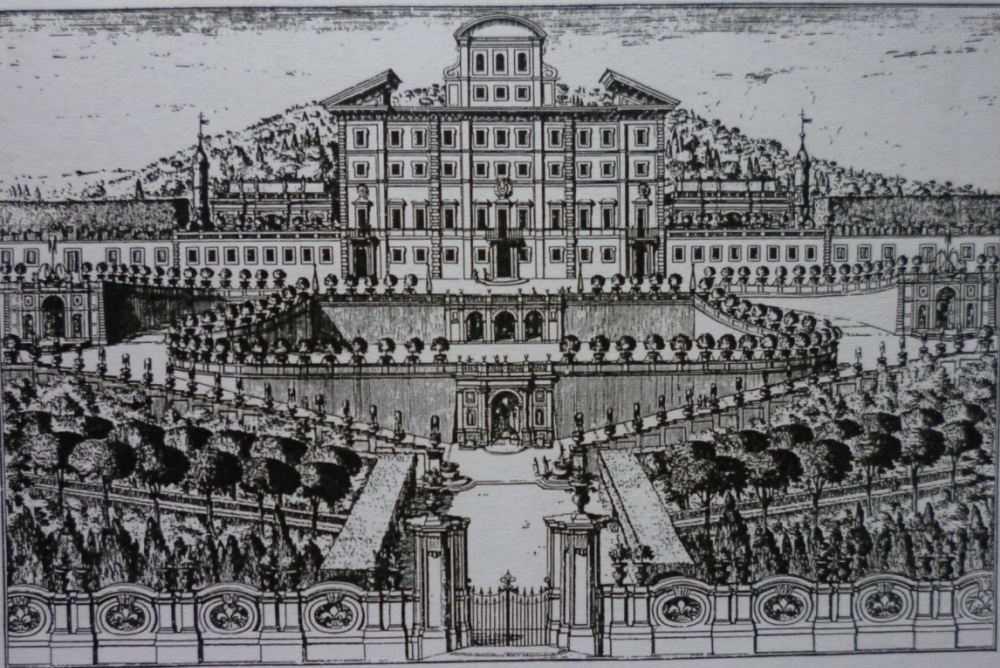

integrazione scenica –
scénické efekt, dlouhé
pohledové osy, průhledy,
komponování prvků
(Villa Lante, Bagnaia)

Frascati, Villa Aldobrandini
(Mondragone)

- **Manýrismus a příroda - renesanční přírodní filosofie**
- neoplatonik Francesco Giorgi (Zorzi), *Harmonia mundi*, Benátky 1525

Frascati *Villa Aldobrandini* 3

Frascati *Villa Aldobrandini* 6

Krb ve Villa della Torre ve Fumanu u Verony (následovník G. Romana), kol. 1530
Federico Zuccari, Řím, portál vlastního paláce, po 1590

- Leonardo da Vinci:
- *Neboť jako člověk je složen ze země, vody, vzduchu a ohně, tak je shodné i tělo Země. Má-li člověk v sobě kosti, podpěry a nosnost masa, má Svět kamení, podporu Země. Má-li člověk v sobě moře krve a plíce, které se dýcháním zvětšují a zmenšují, má tělo Země své oceánské moře, jež také roste a ubývá každých šest hodin při dýchání Světa. Když vycházejí z onoho moře krve žíly, jež se rozdělují a procházejí celým tělem, stejně naplňuje i oceán tělo Země nesčíslnými vodními žilami.*

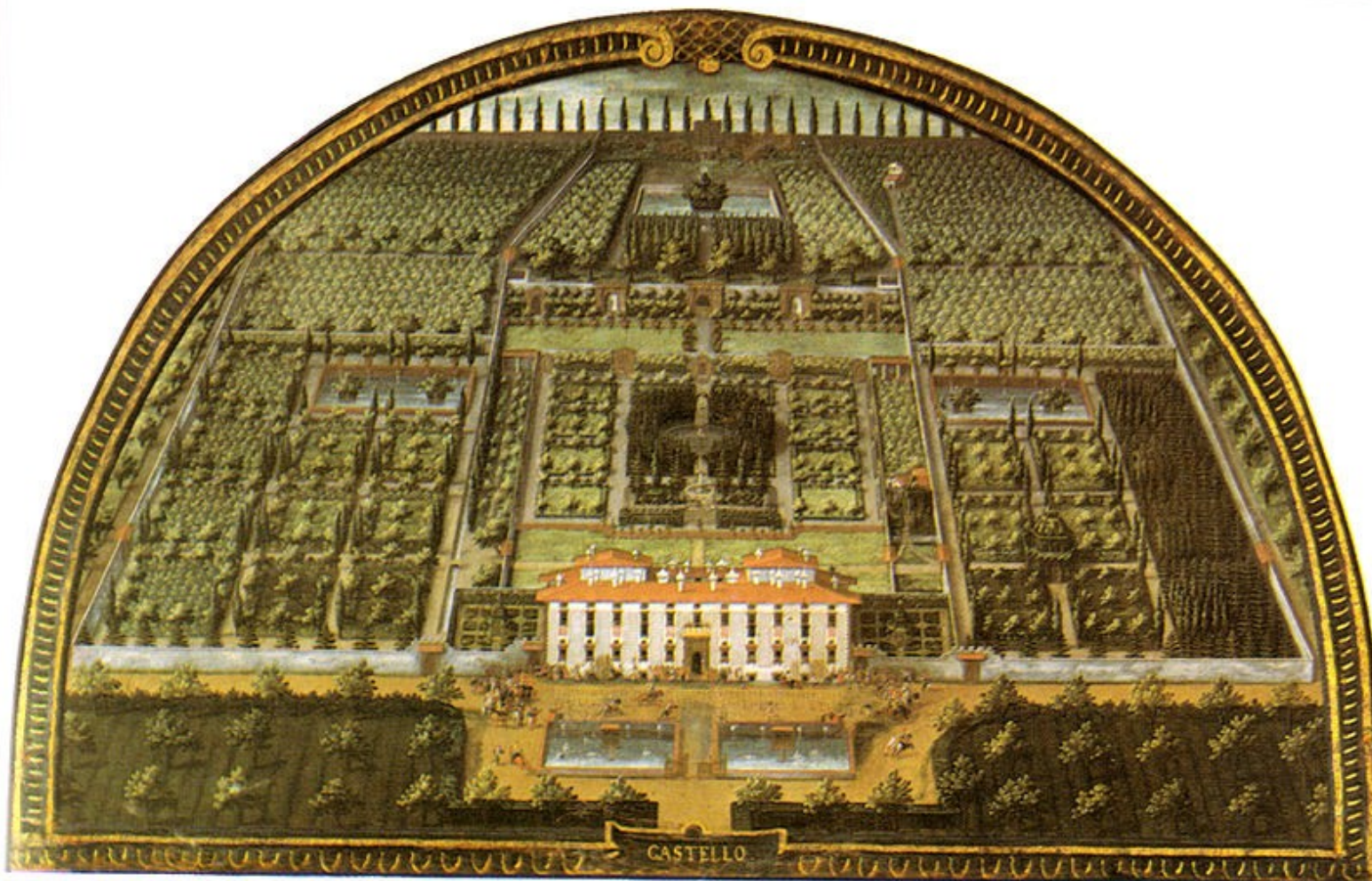

Giuseppe Arcimboldo.
Rudolf II. jako Vertumnus ,
kol. 1590

Giardino con statuite

Villa di Castello u Florencie – Cosimo I. Medicejský, po 1540
1560–1570: Niccolò di Raffaello di Niccolò dei Pericoli, zv. Il Tribolo (1500–1550)
realizované jeho žákem Antoniem Lorenzím

Giardino Boboli u Palazzo Pitti, Florencie

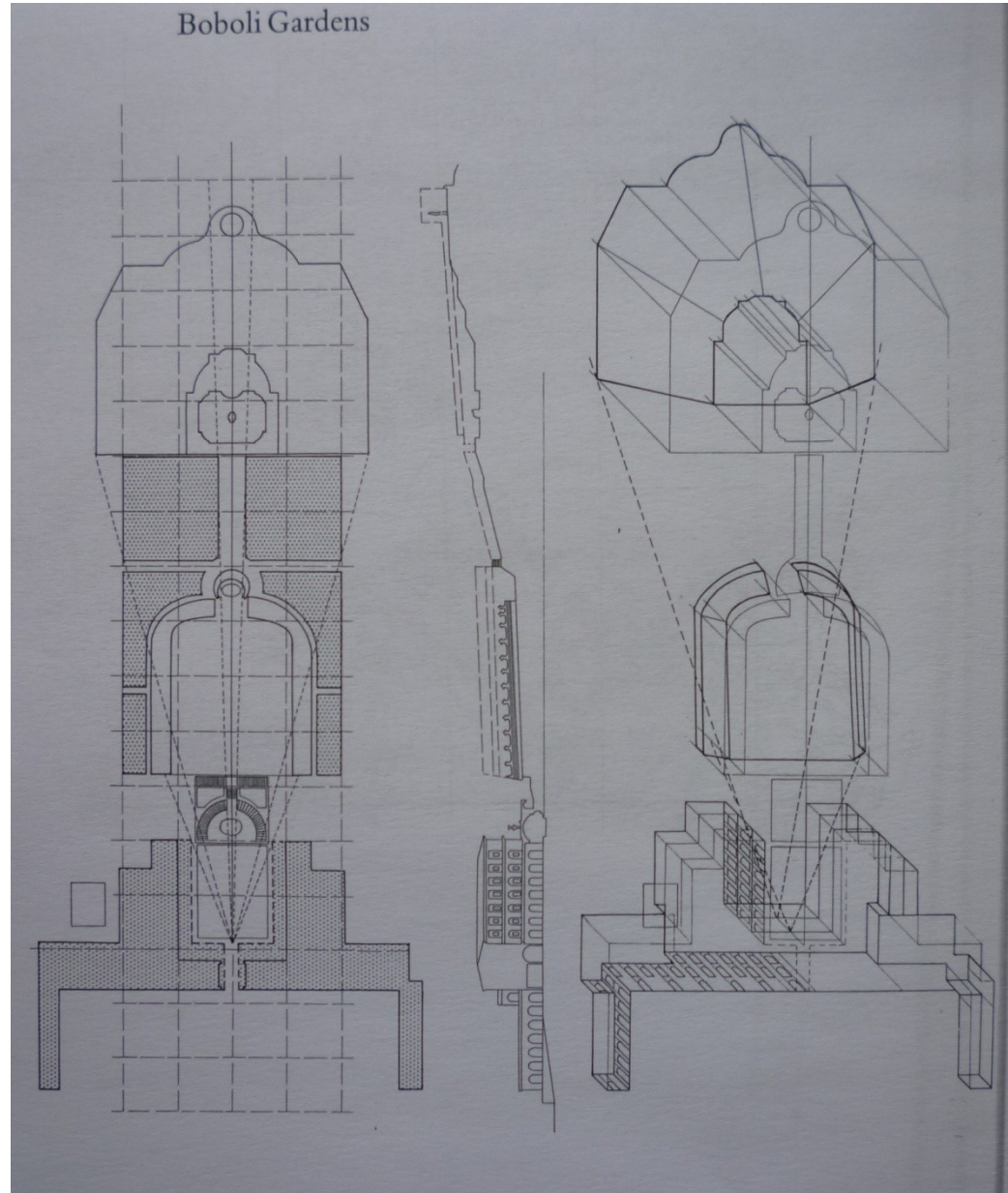
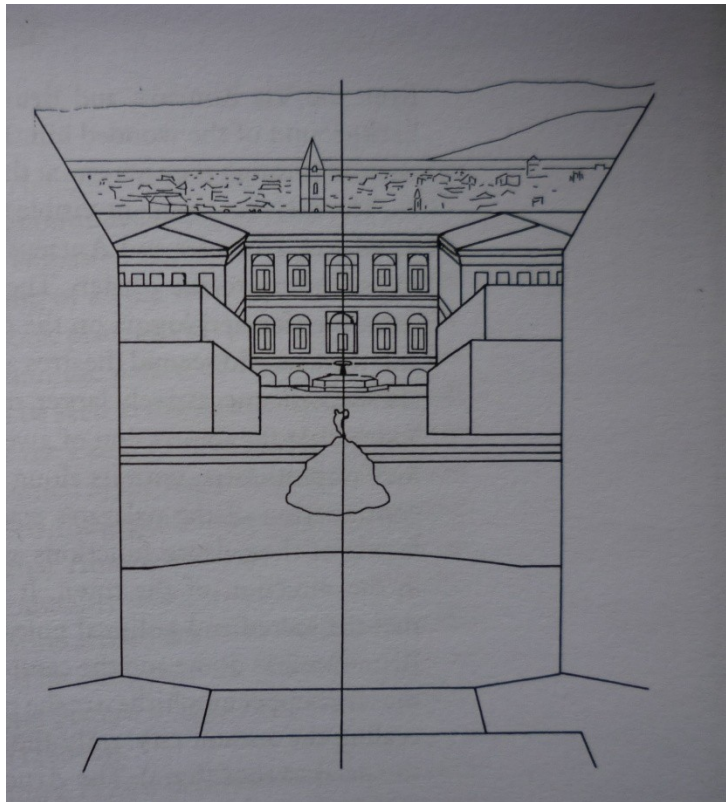
1550 palác koupila Eleonora di Toledo, žena Cosima I. Medicejského: návrh N. Tribola

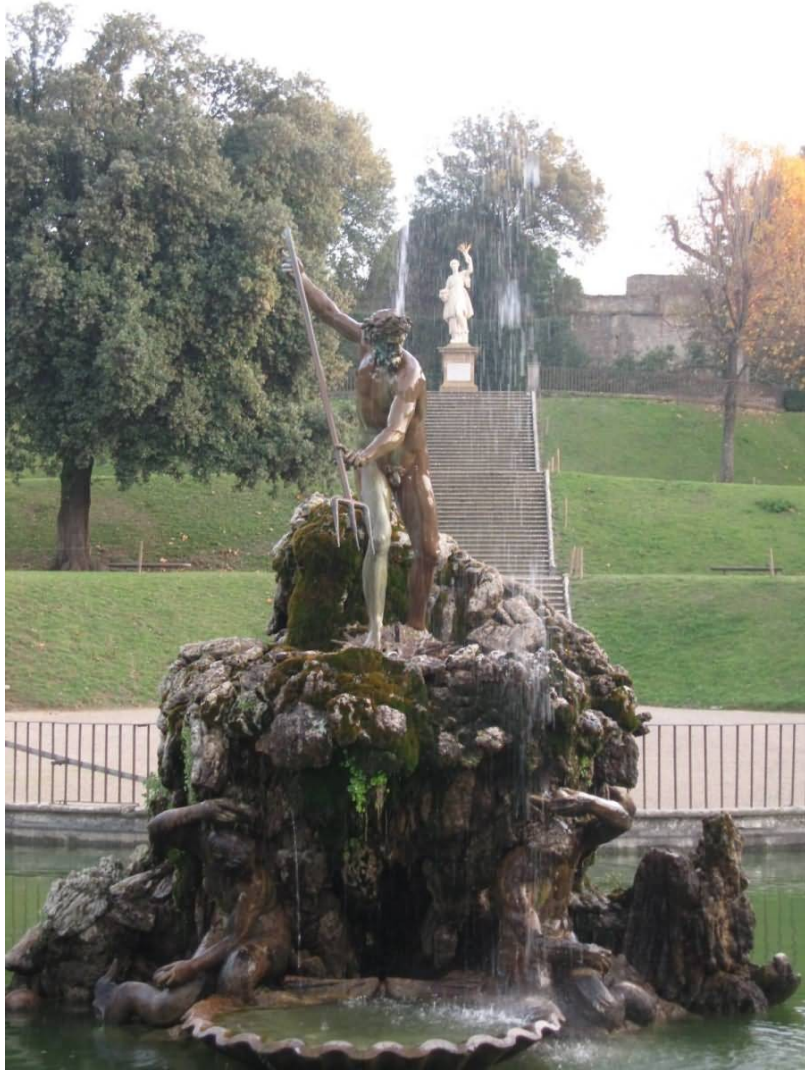
1550-1558 Bartolomeo Ammanati (spojeno s Palazzo della Signoria)

1579–1587 podle návrhu Bernarda Buontalentiho

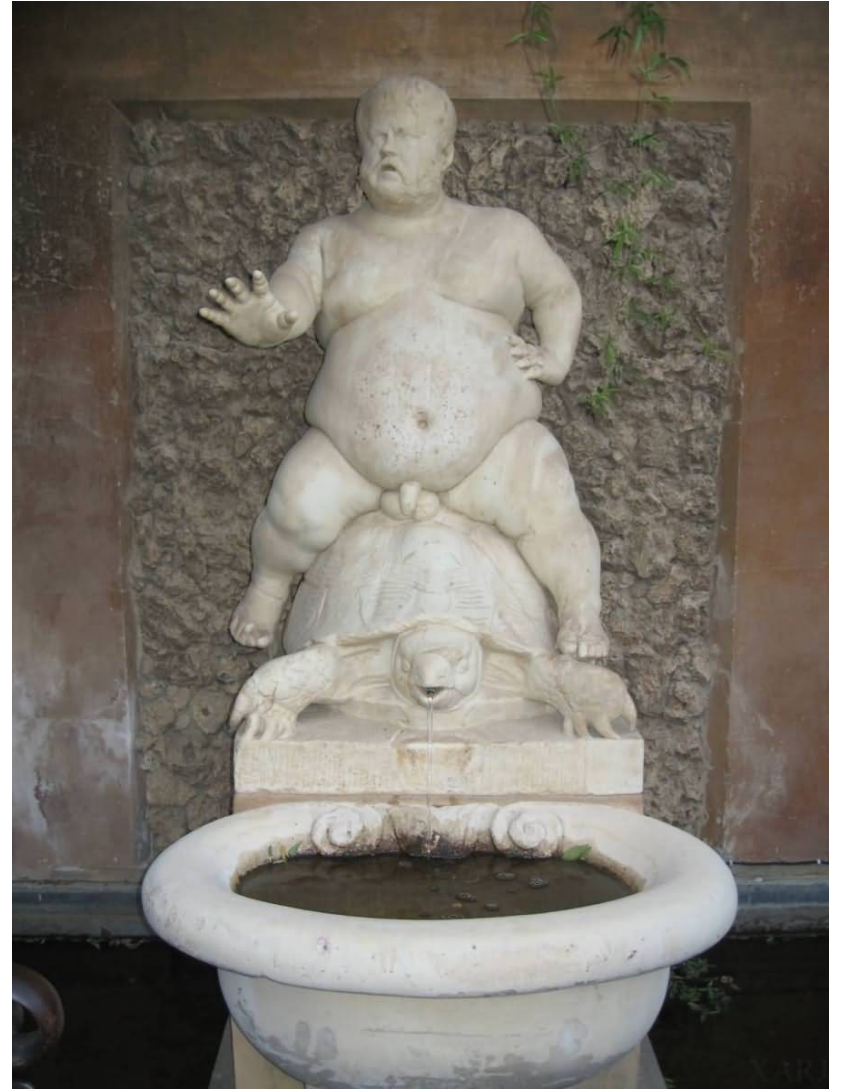

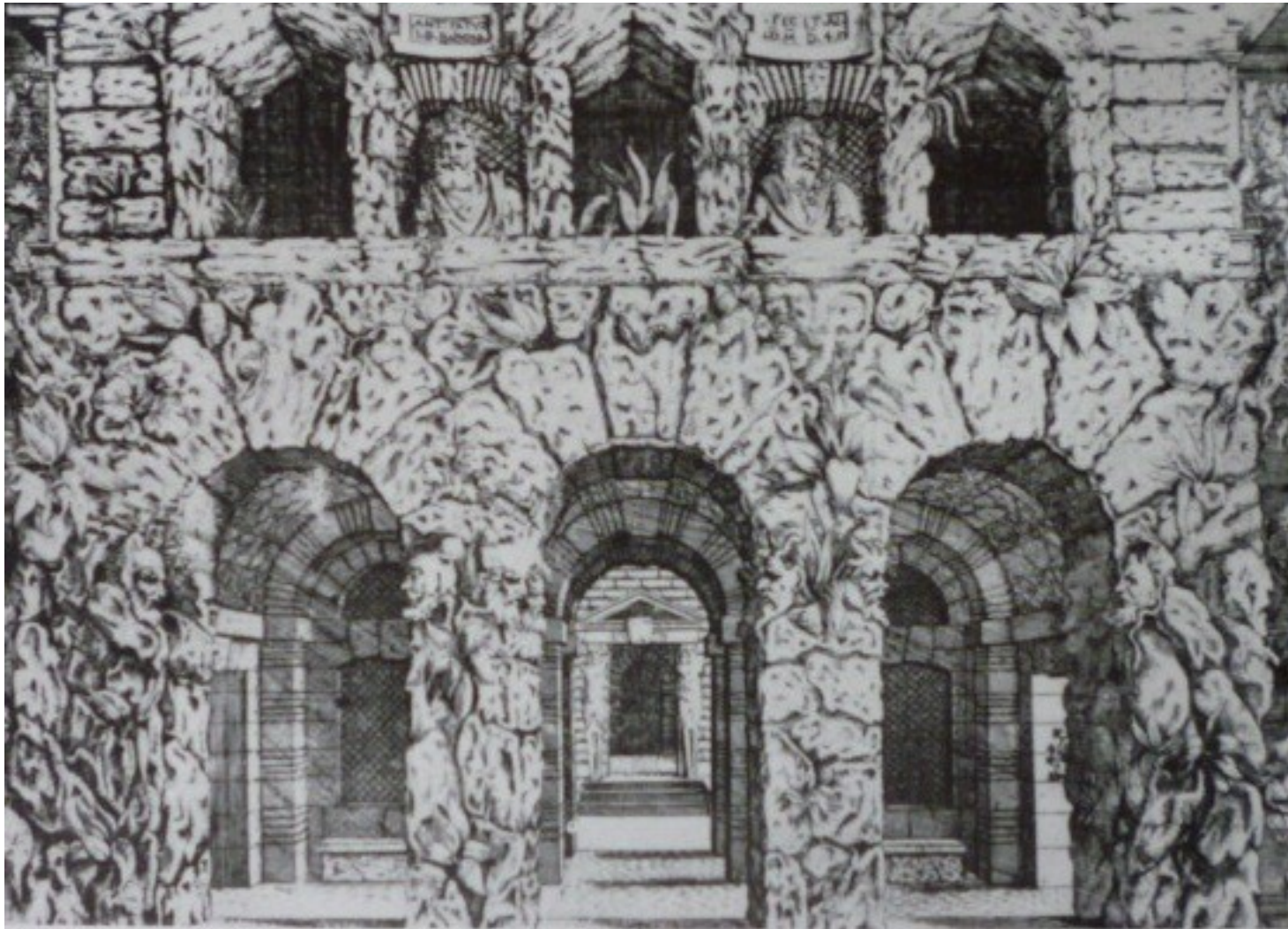

Grotty

Porfyrius, Plotínův žák, *De Antro Nympharum*, 1. vyd. 1518 základ novoplatónské interpretace jeskyň

Grotte de Pins u zámku ve Fontainebleau, 1541-1543,
Francesco Primaticcio – žák Giulia Romana

Salomon de Caus, *La Raison des forces mouvantes*, Paříž
1615

- Trident Castello
Buonconsiglio – už 1533
v loggii tufová jeskyně
s vodopádem a
hydraulikou, která
oživovala postavy
v domech a mlýnech a
oživovala skupinu vojáků,
která vycházela ze
zámku.

Claudio Tolemai, zakladatel římské Accademia Vitruviana (1543): novinka římských fontán představuje *smíšení umění s přírodou, kdy nelze rozpoznat, co je dílem jednoho a co druhého...Tímto způsobem se nyní napodobí pramen, který je učiněn nikoliv náhodně přírodou, ale mistrovským uměním...Co mě na takových nových pramenech nejvíce těší, je různost způsobů, jimiž se v nich voda roní, rodí se, vyplývá, jak ji vedou, lámou a rozpouštějí či naopak zase usměrňují do výše. Neboť vždy odvážná lidská vynalézavost směřuje svým rozletem stále výše.*

Federicco Zuccari, Florencie,
vlastní palác, po 1570

dílo „v určitém rozrušeném řádu“
con certo ordine disordinato.

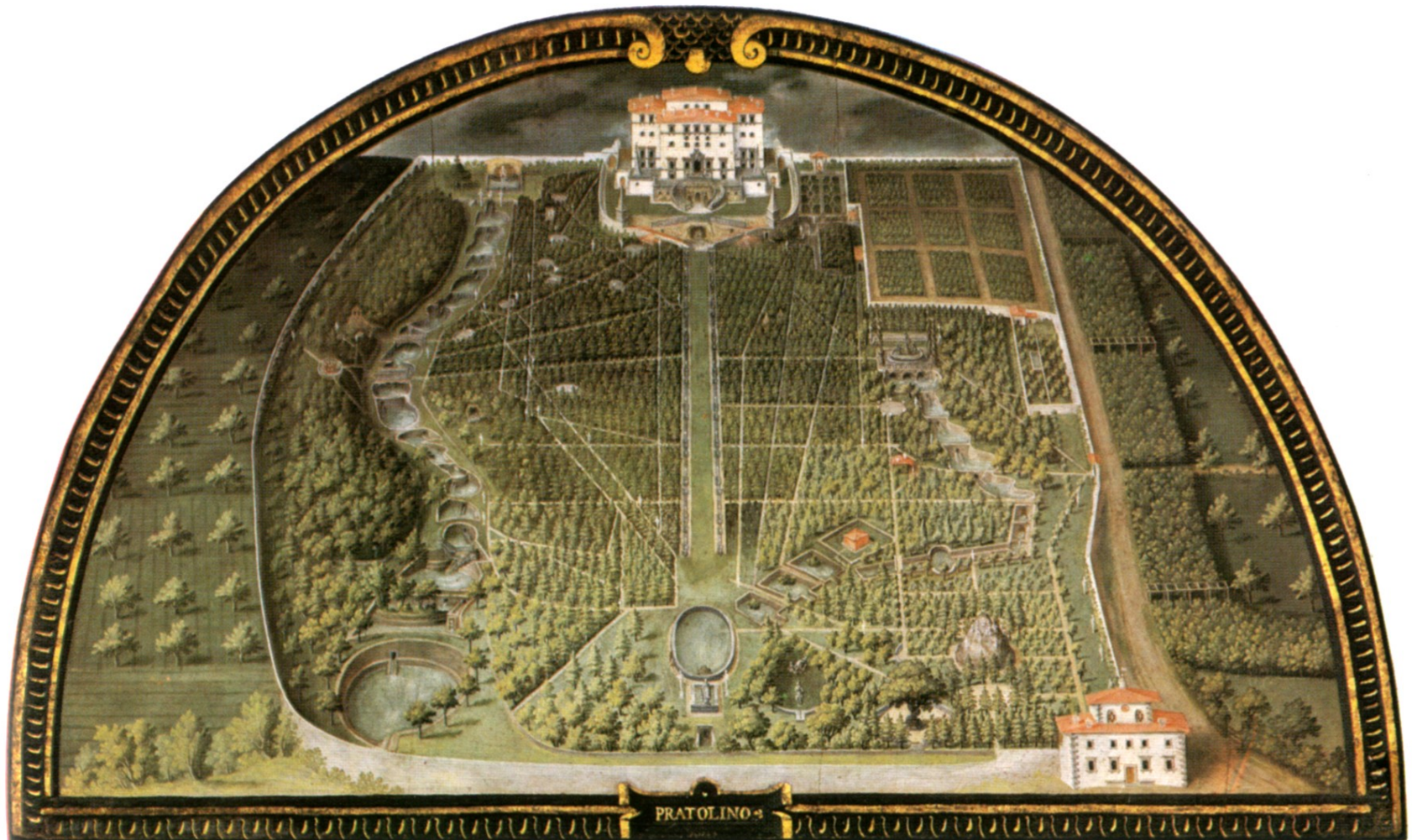
Villa di Pratolino

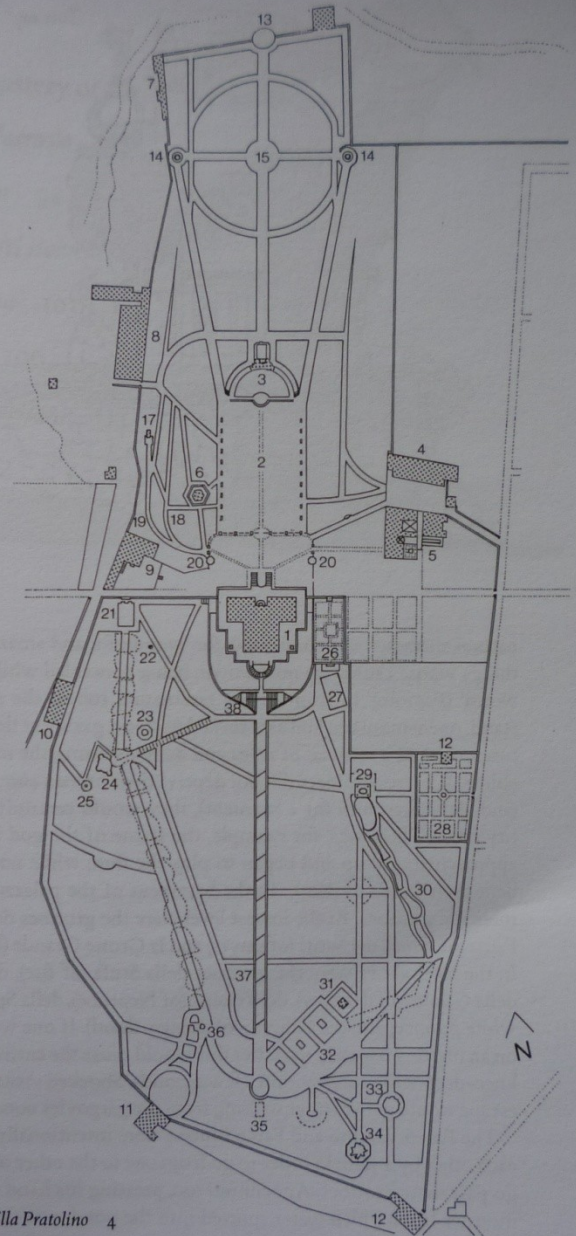
1568 koupil Francesco I. de Medici (1541-1587)

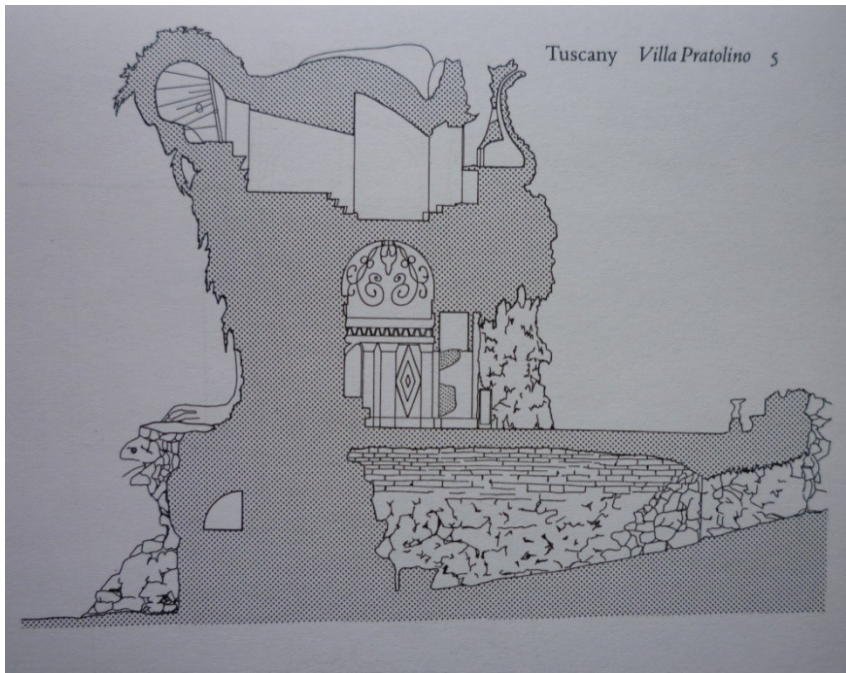
1569 pověřil Bernarda Buontalentiho návrhem vily a zahrady (*parco*)

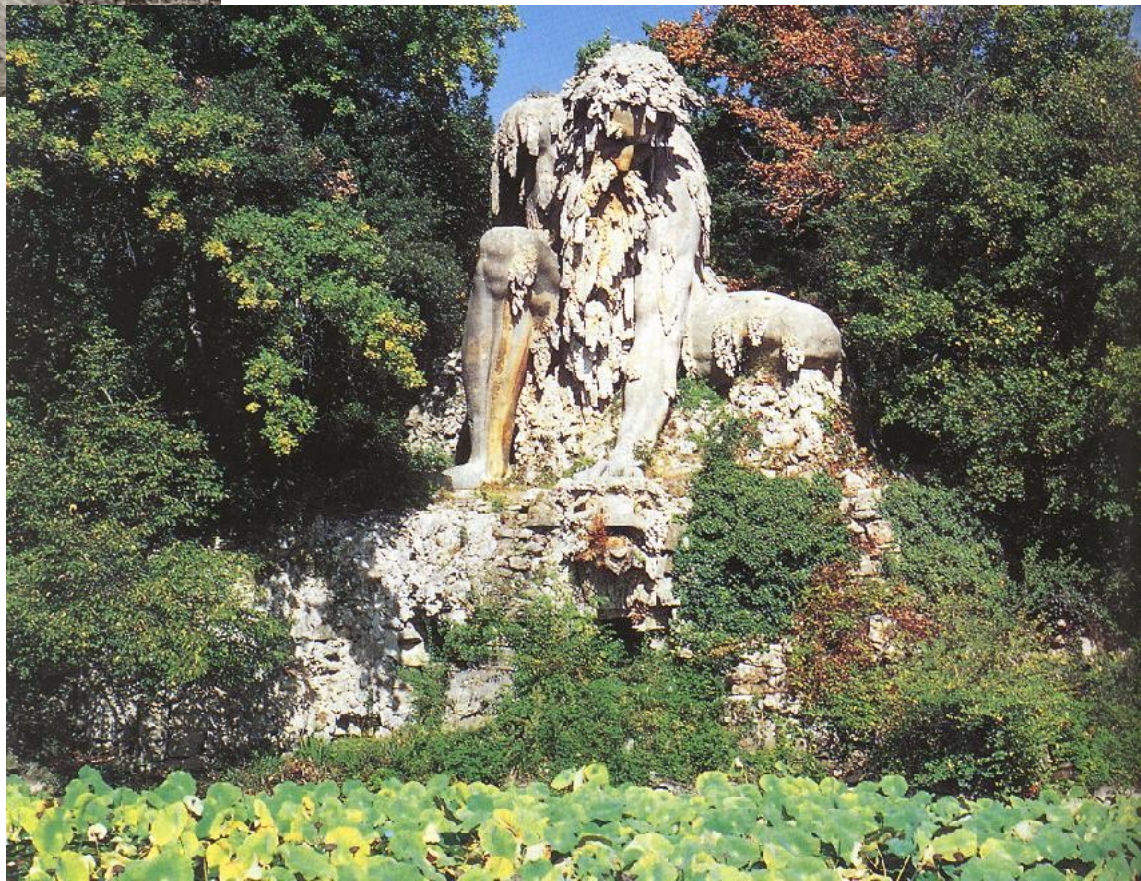
1569-1579 – Parco Vecchio (na obraze Giusta Utense)

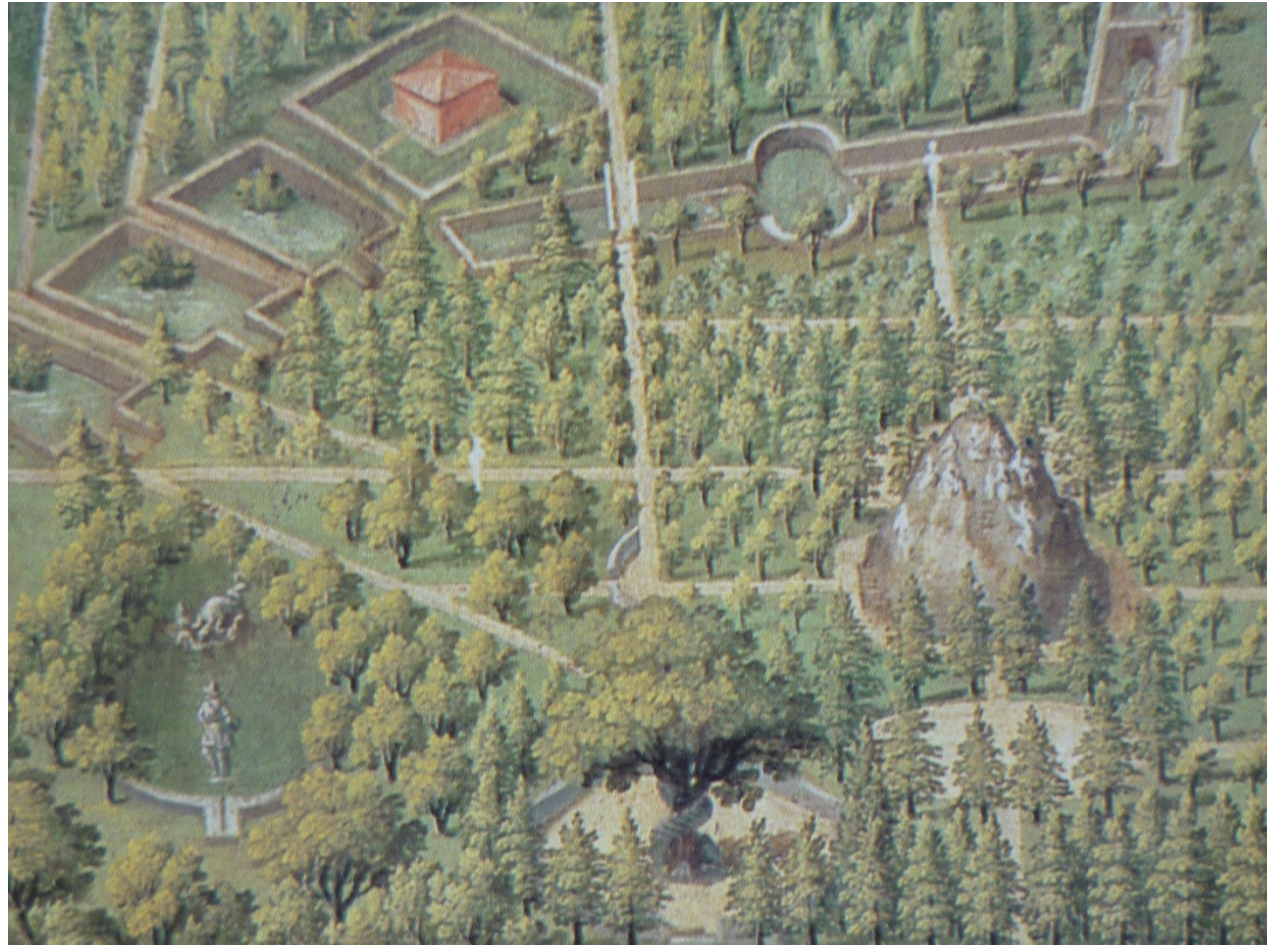
1579-1581 – Parco Nuovo

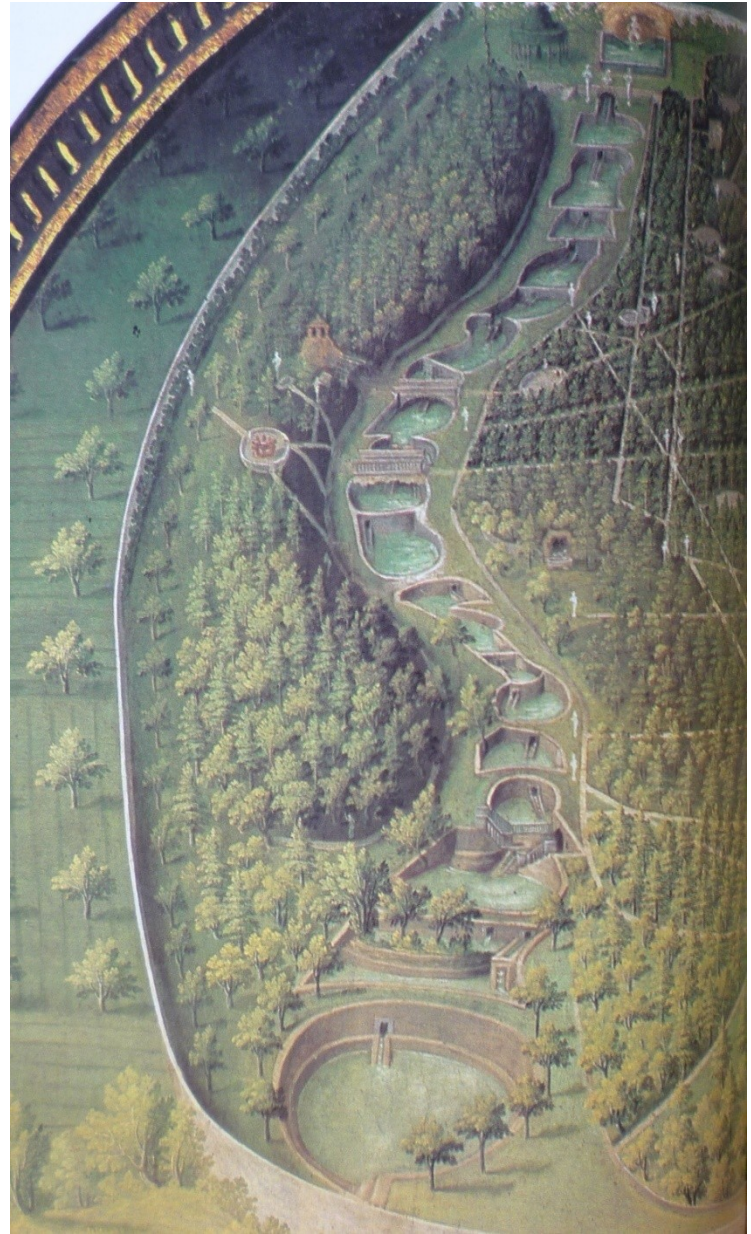
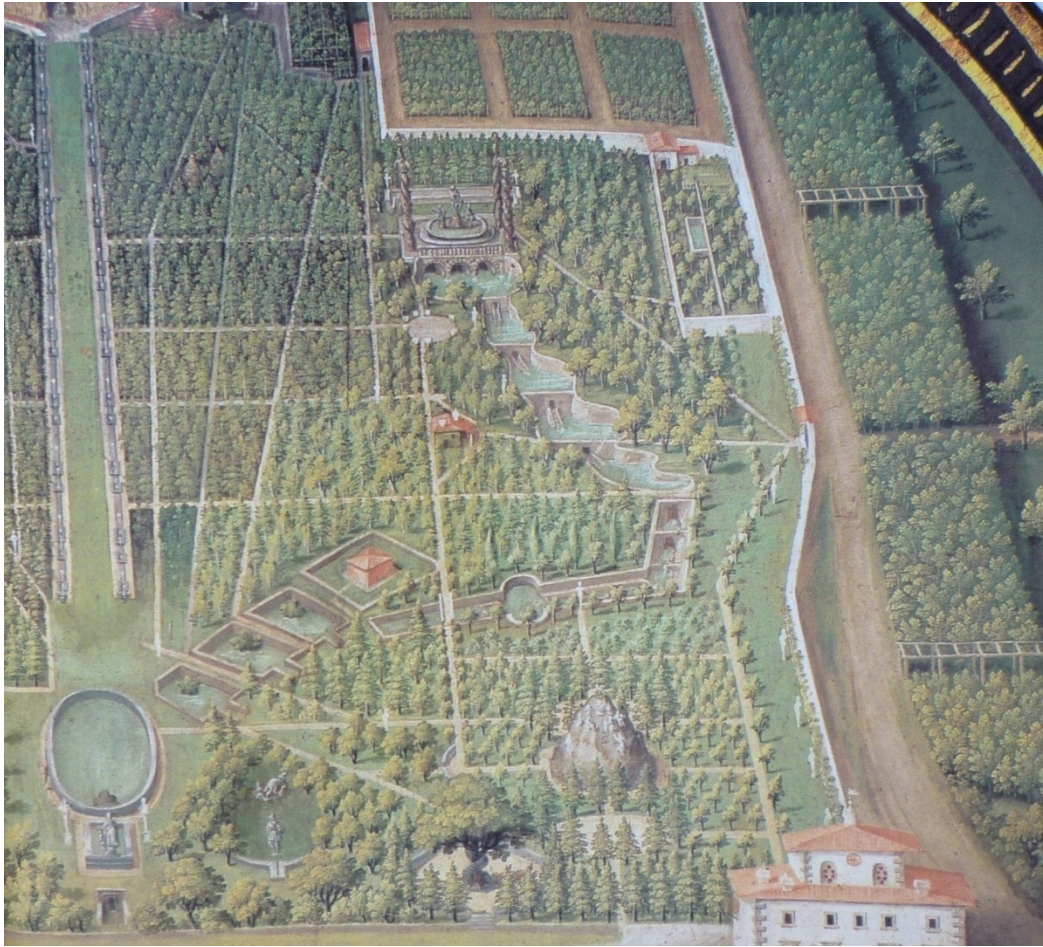

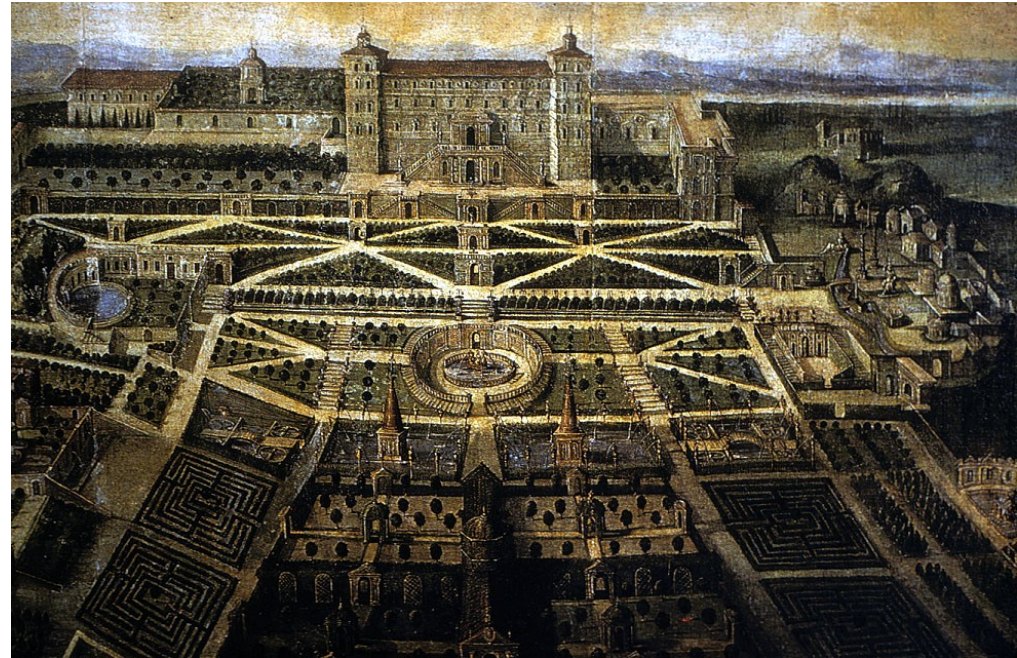
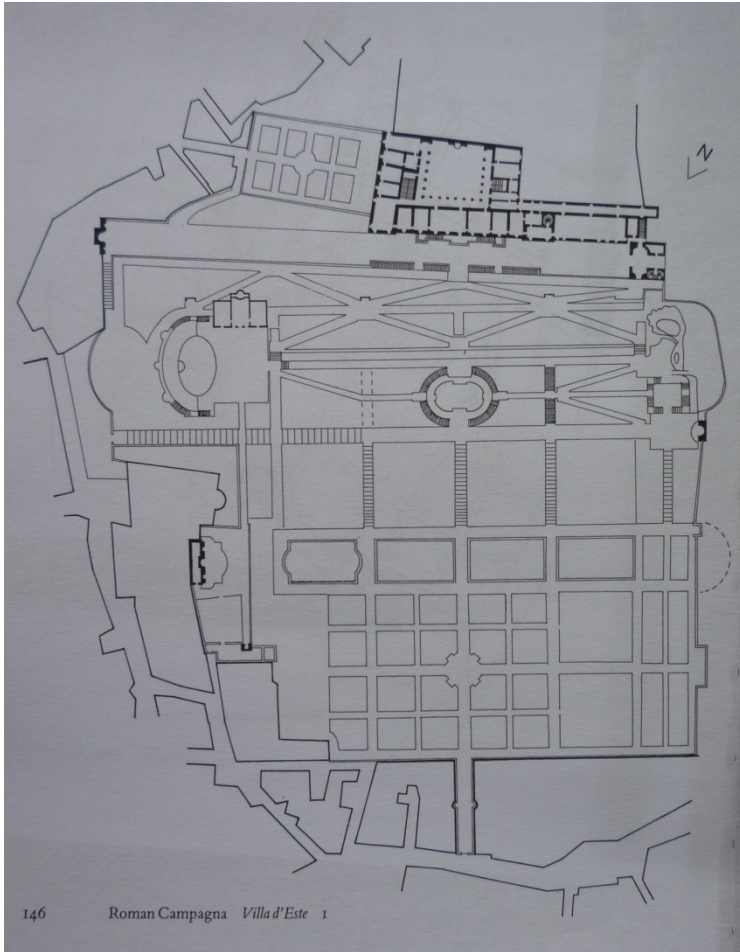

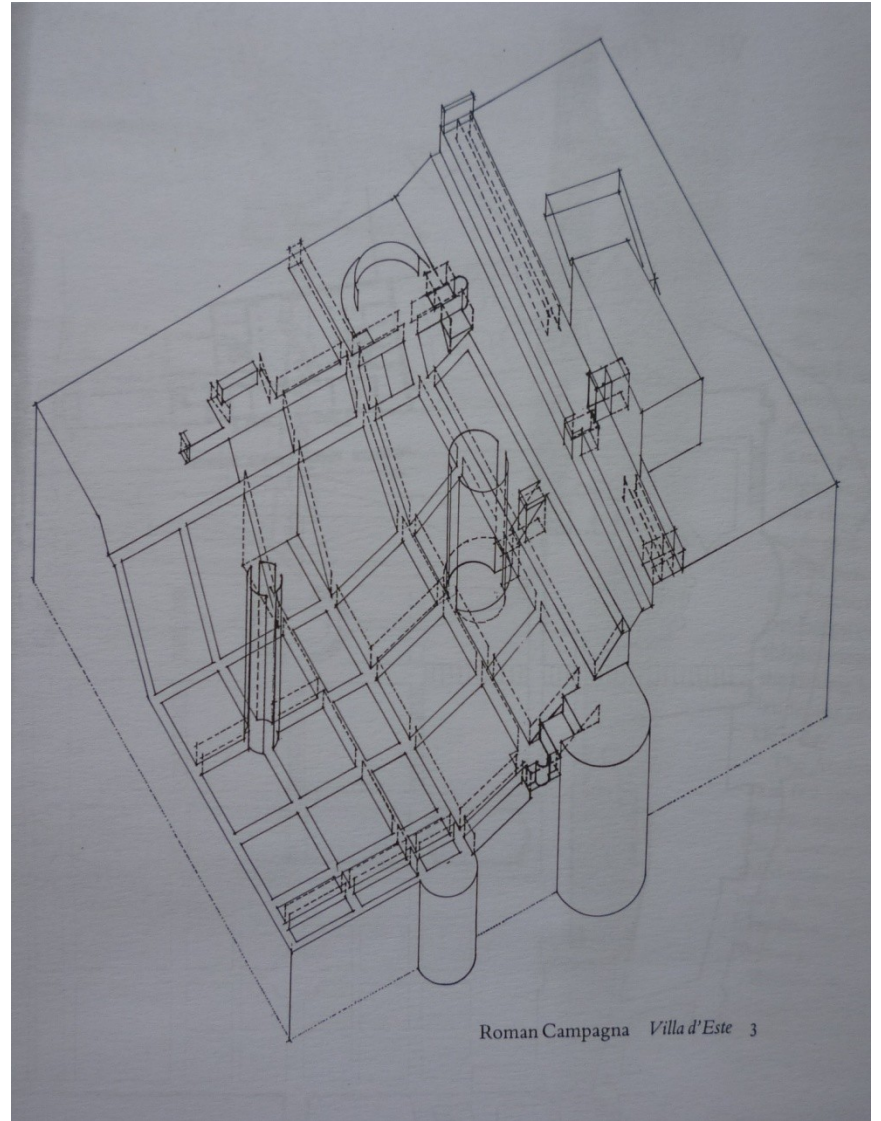
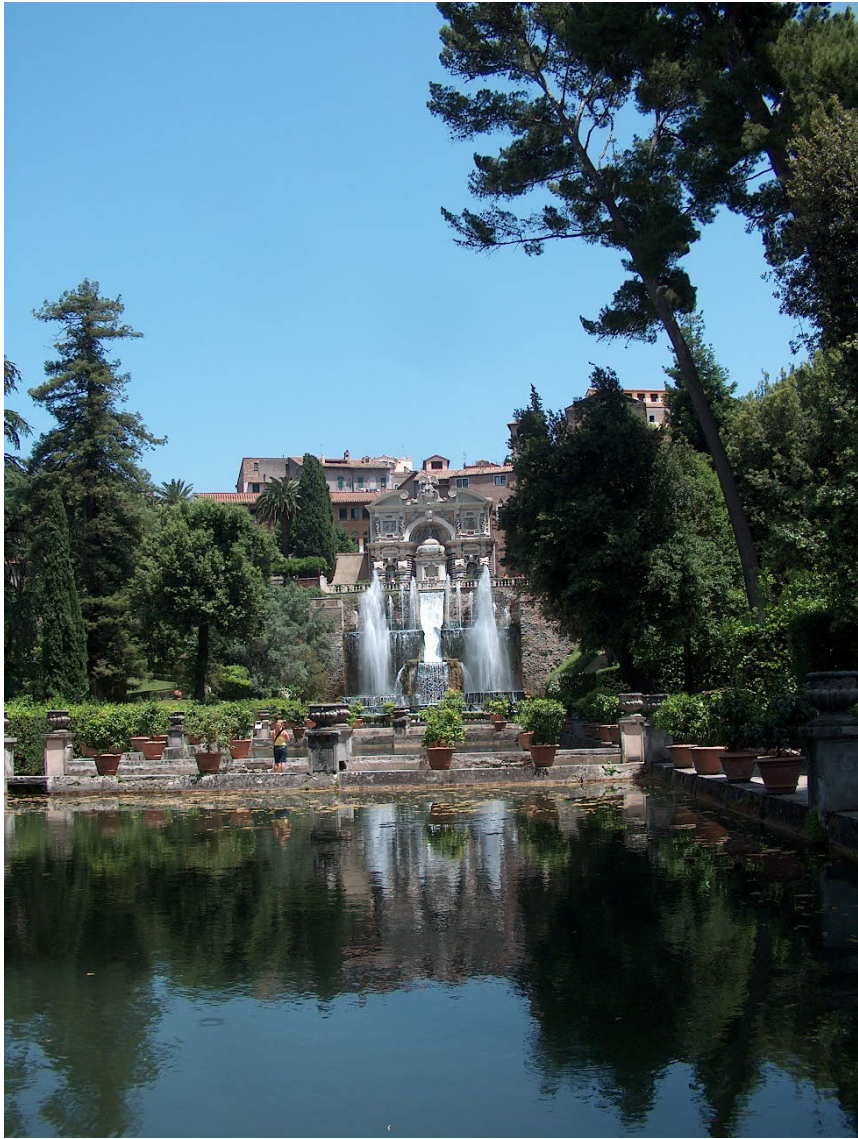

Villa d'Este

Ippolito II d'Este (1509-1572) ferrarský kardinál (od 1550 guvernérem v Tivoli)
od 1565 Pirro Ligorio (*Libro delle antichità di Roma*, 1553)

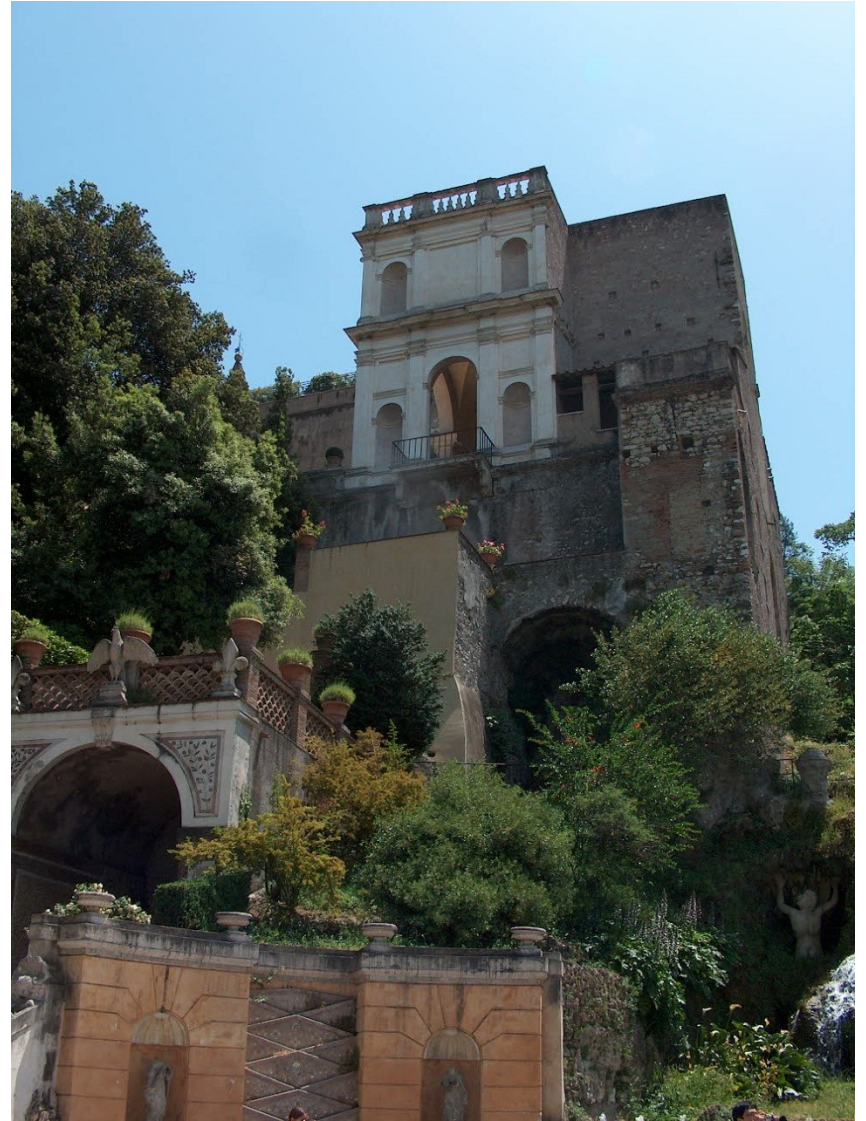

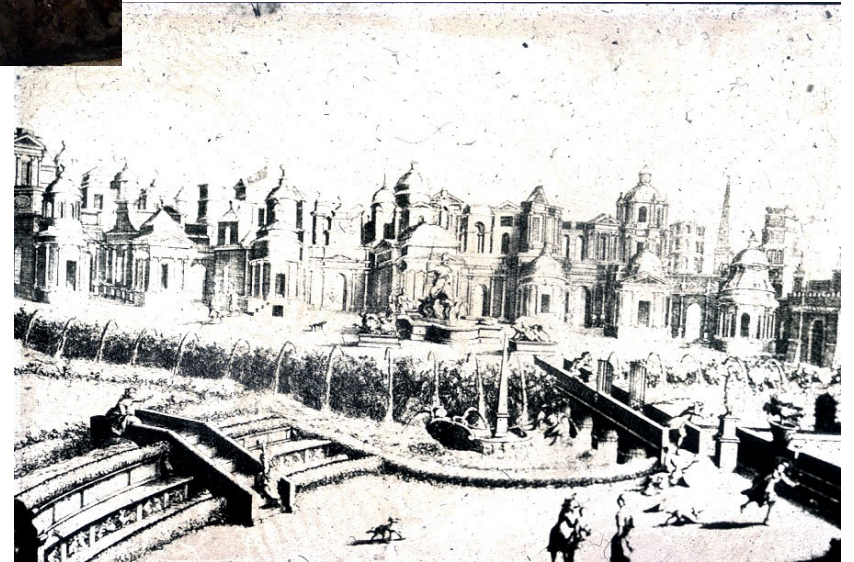
Roman Campagna *Villa d'Este* 3

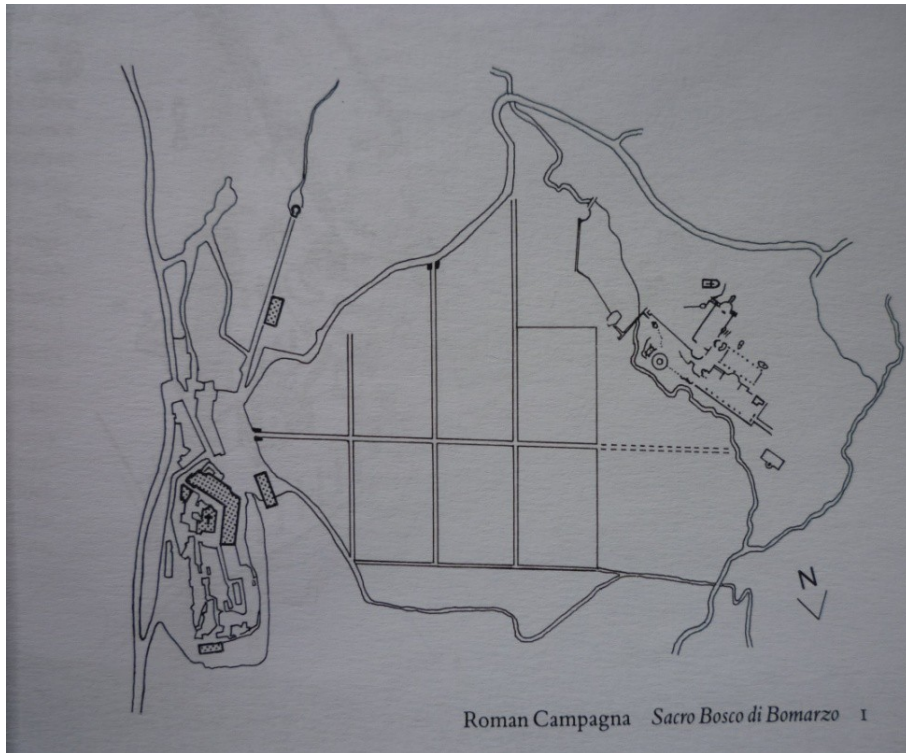

Sacro Bosco, Bomarzo, Lazio, 1552-1584

Vicino Orsini (Pier Francesco), 1523–1584

sochaři – Raffaello da Montelupo, Fabiano Toti a architekt Simone Moschino

- Sebepoznání a sebenaplnění – labyrint – cesta duše
nápís na sfinze u vstupu: *ten, který se nevstupuje s
otevřenýma očima, nemůže poznat nic z těchto sedmi
divů světa.*
- Řád, racionality a realita versus chaos, imaginace a šílenství
- Příroda a chaos versus kultura – Vicini Orsini: *města jsou
mými nepřáteli, lesy naopak přáteli mých myšlenek.*
- Etruská civilizace
- Život a smrt – chrámek věnován mrtvé ženě Giulii
- Sexualita, erotika, svádění, smyslnost Láska

NOBIS ANTI
ET PROVI
SACVADAR OVI
PUBVIA OVI

